

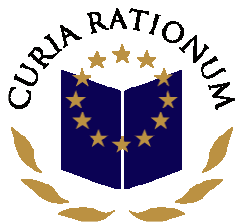
Europejski Trybunał Obrachunkowy

Rola i zadania ETO

Augustyn Kubik

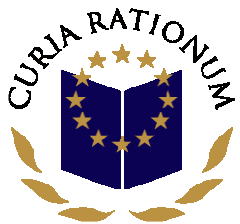
Członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Czego dotyczy prezentacja?

- Czym jest ETO?
- Jakie zadania stawia Trybunałowi TFUE?
- Jakie audyty prowadzi Trybunał i jakie sprawozdania sporządza?
- Kontrola finansowa i zgodności (DAS)

Miejsce ETO pośród instytucji UE

Rada Europejska

Władza ustawodawcza

Parlament
Europejski

Rada Unii
Europejskiej

Komisja
Europejska

Władza sądownicza

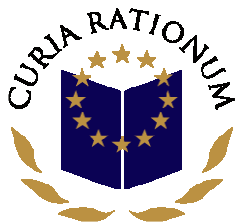

Europejski
Trybunał
Sprawiedliwości

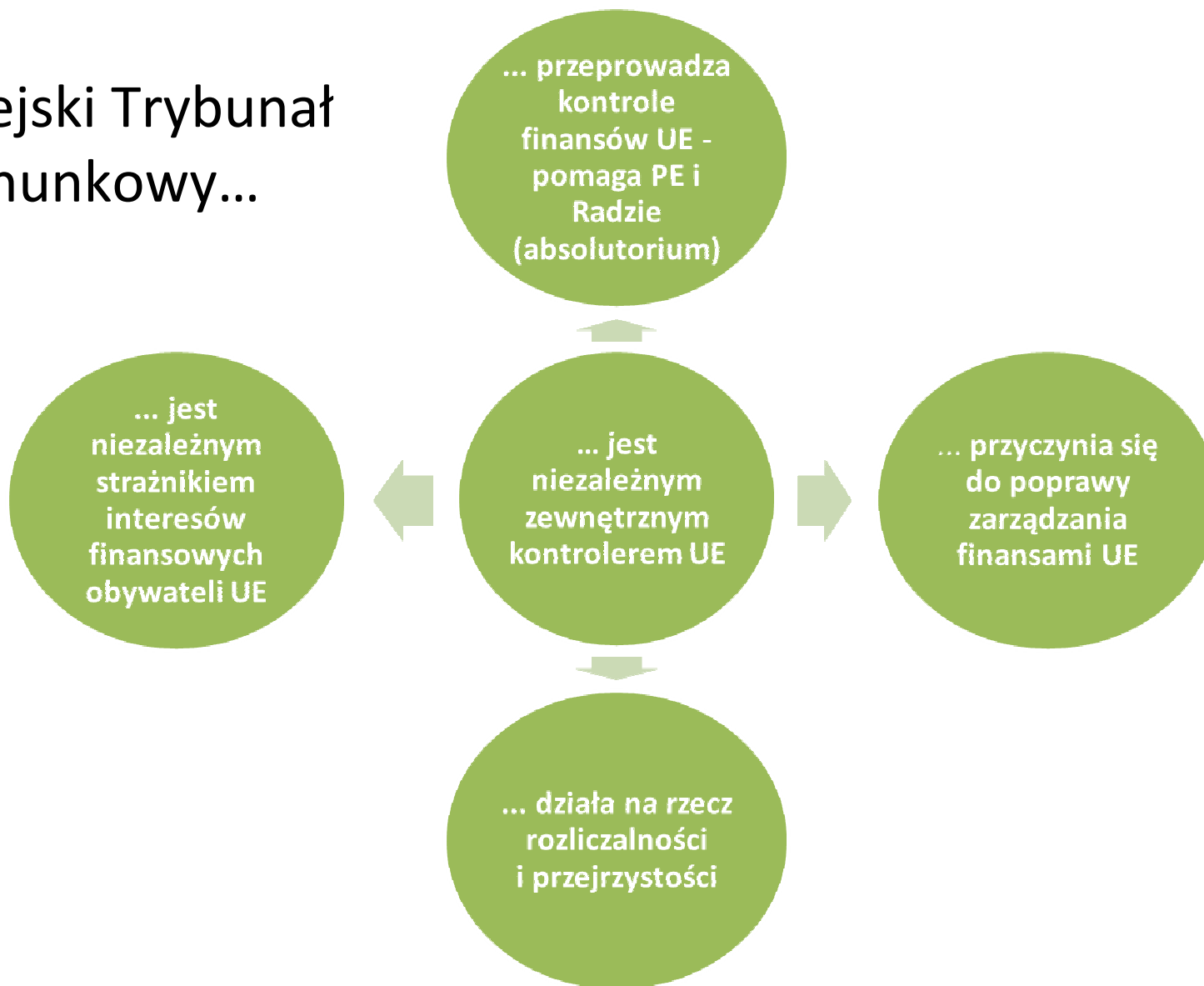
Europejski Trybunał
Obrachunkowy

Niezależna kontrola
zewnętrzna

Europejski Trybunał Obrachunkowy...

Misja

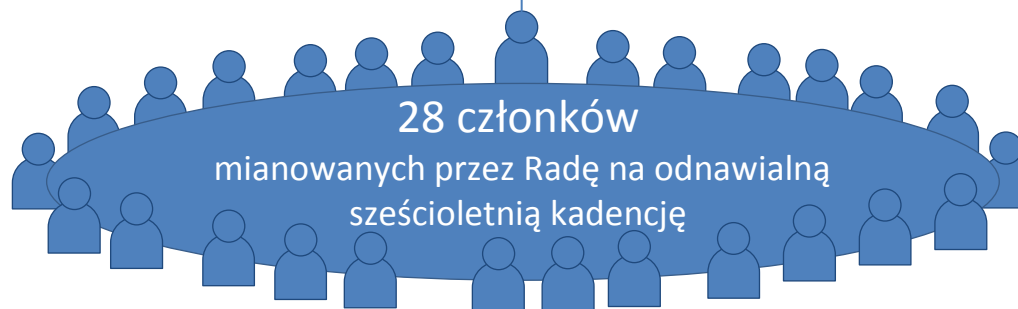

Struktura ETO

Prezes

wybierany przez członków spośród ich grona na
odnawialną trzyletnią kadencję

Izba I

Zasoby
naturalne i ich
ochrona
(Wspólna
Polityka
Rolna)

Izba II

Polityki
strukturalne,
spójność
transport
i energia

Izba III

Działania
zewnętrzne

Izba IV

Dochody,
badania
naukowe
i polityki
wewnętrzne
oraz instytucje
i organy UE

Izba CEAD

Koordinacja,
zapewnienie
jakości
i rozwój

Czym jest ETO - podsumowanie

- zewnętrzny kontroler UE
- nie dysponuje uprawnieniami sądowymi
- jest organem kolegialnym, który sporządza sprawozdania i opinie...
- ... które nie posiadają mocy prawnej, a jedynie pomagają zarządzającym funduszami UE...

Traktat o funkcjonowaniu UE

Artykuł 287 ust.1:

- *Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Unii. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów lub jednostek organizacyjnych utworzonych przez Unię.*
- *[...] przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie poświadczenie wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw [...] Poświadczenie to może zostać uzupełnione przez szczegółowe oceny każdego z głównych obszarów działalności Unii.*

Traktat o funkcjonowaniu UE

- Artykuł 287 ust. 2

Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz upewnia się co do należytego zarządzania finansami (...).

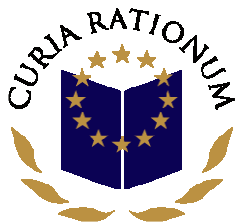
Traktat o funkcjonowaniu UE

- Artykuł 287 ust. 4

Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. (...)

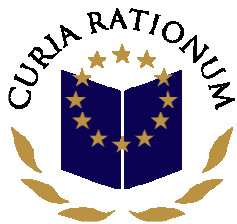
Ponadto Trybunał Obrachunkowy może przedstawiać w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Unii. (...)

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

Traktatowe zadania Trybunału - podsumowanie

1. kontroluje rachunki UE (sprawozdania finansowe)
2. bada legalność i prawidłowość realizacji całości dochodów i wydatków UE
3. dostarcza Parlamentowi i Radzie Poświadczenie Wiarygodności (DAS)
4. bada, czy finansami zarządzano właściwie
5. wydaje opinie
6. pomaga Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu

Rodzaje kontroli

Kontrola finansowa

- **Wiarygodność rozliczeń**
- W jakim stopniu transakcje, aktywa i pasywa zostały kompletnie, poprawnie i dokładnie zarejestrowane w księgach rachunkowych oraz przedstawione w sprawozdaniu finansowym?

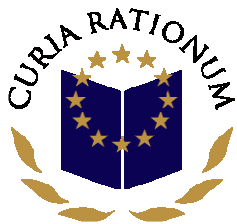
Kontrola zgodności

- **Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń**
- Czy transakcje dotyczące dochodów i wydatków leżące u podstaw budżetu UE zostały zrealizowane zgodnie z przepisami prawa oraz postanowieniami umownymi oraz czy zostały poprawnie i dokładnie obliczone?

Performance audit

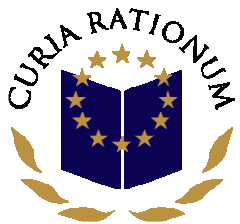
- **Należyte zarządzanie finansami**
- Czy fundusze UE były wykorzystywane w sposób oszczędny, skuteczny i wydajny?

Poświadczenie wiarygodności (DAS)

Kontrola finansowa (DAS)

- Poświadczenie wiarygodności określane jest powszechnie za pomocą francuskiego akronimu DAS (od *Déclaration d'Assurance*).
- DAS jest formalną opinią Trybunału Obrachunkowego w sprawie wiarygodności rozliczeń UE, a także legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.

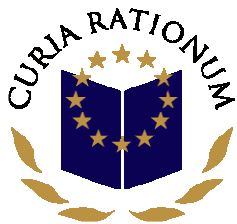
Specyficzny kontekst kontroli DAS

- Około 80% budżetu podlega w zakresie wydatków zarządzaniu dzielonemu pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi.
- Zasady stosowane przy realizacji licznych programów wydatków w 27 państwach członkowskich są wysoce złożone i zróżnicowane
- Ponad 80% wydatków dotyczy płatności realizowanych na podstawie wniosków złożonych przez licznych i różnorodnych beneficjentów końcowych z państw członkowskich i krajów trzecich.

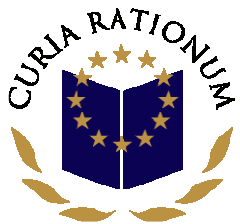
Kontrola finansowa (DAS)

- Dwa aspekty DAS:
 - **Kontrola rozliczeń**
 - **Kontrola legalności i prawidłowości**
transakcji leżących u podstaw rozliczeń

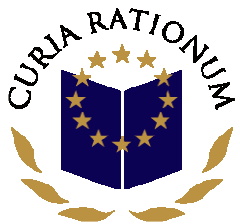
Kontrola rozliczeń

- Czy ostateczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich za dany rok w pełni i poprawnie przedstawia przepływy pieniężne i wyniki finansowe za ten rok?
- Czy aktywa i pasywa na koniec roku są właściwie zarejestrowane, w sposób gwarantujący wierne odzwierciedlenie sytuacji finansowej?

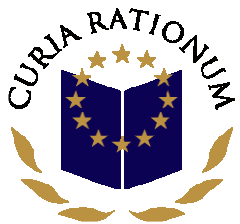
Badanie sprawozdań - podejście ETO

- Ocena centralnego systemu księgowego;
- Sprawdzenie funkcjonowania głównych procedur księgowych;
- Analityczne kontrole (pod względem spójności i racjonalności) głównych danych księgowych;
- Analiza i uzgodnienie kont i/lub sald;
- Badania bezpośrednie zobowiązań, płatności i niektórych pozycji bilansowych.

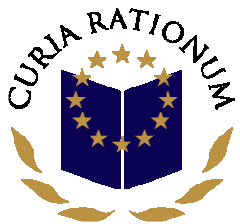
Kontrola legalności i prawidłowości transakcji

- Czy fundusze zostały pozyskane i wydane zgodnie z warunkami określonymi w umowach i prawie?
- Czy ich kwoty zostały poprawnie i dokładnie obliczone?

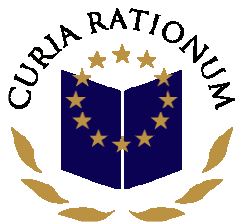
Kontrola legalności i prawidłowości transakcji

- Czy transakcje miały miejsce?
- Czy odbiorcy/beneficjenci byli uprawnieni do uzyskania przekazanych im funduszy ?
- Czy deklarowane we wnioskach koszty/ilości były zgodne ze stanem faktycznym i odpowiadały wymogom przepisów?

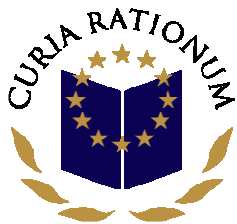
Kontrola legalności i prawidłowości transakcji – podejście ETO

- Dwa główne źródła dowodów:
 - badanie funkcjonowania systemów nadzoru i kontroli
 - wrywkowe kontrole transakcji związanych z dochodami i wydatkami aż do poziomu beneficjenta końcowego

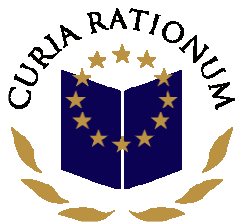
Badanie systemów

- Ustalenie, czy odpowiednie procedury zarządcze w funkcjonują właściwie na poziomie UE
- Analiza systemów nadzoru i kontroli w państwach członkowskich - precyzyjniejsze identyfikowanie źródeł błędów na poziomie transakcji leżących u podstaw rozliczeń.

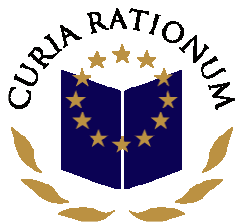
Badania bezpośrednie

- Bezpośrednie sprawdzenie legalności i prawidłowości reprezentatywnych prób płatności aż do poziomu odbiorcy końcowego.
- Reprezentatywność – zastosowanie uznanych zasad statystycznych
- Próbkowanie MUS z uwzględnieniem stratyfikacji

Kontrola legalności i prawidłowości transakcji – podejście ETO

- Dwa możliwe źródła uzupełniające :
 - analiza rocznych sprawozdań z działalności oraz oświadczeń dyrektorów generalnych Komisji, a także procedur zastosowanych przy sporządzaniu tych dokumentów;
 - badanie pracy innych kontrolerów określanych jako kontrolerzy, którzy są niezależni od procesu zarządzania i kontroli na poziomie Wspólnoty.

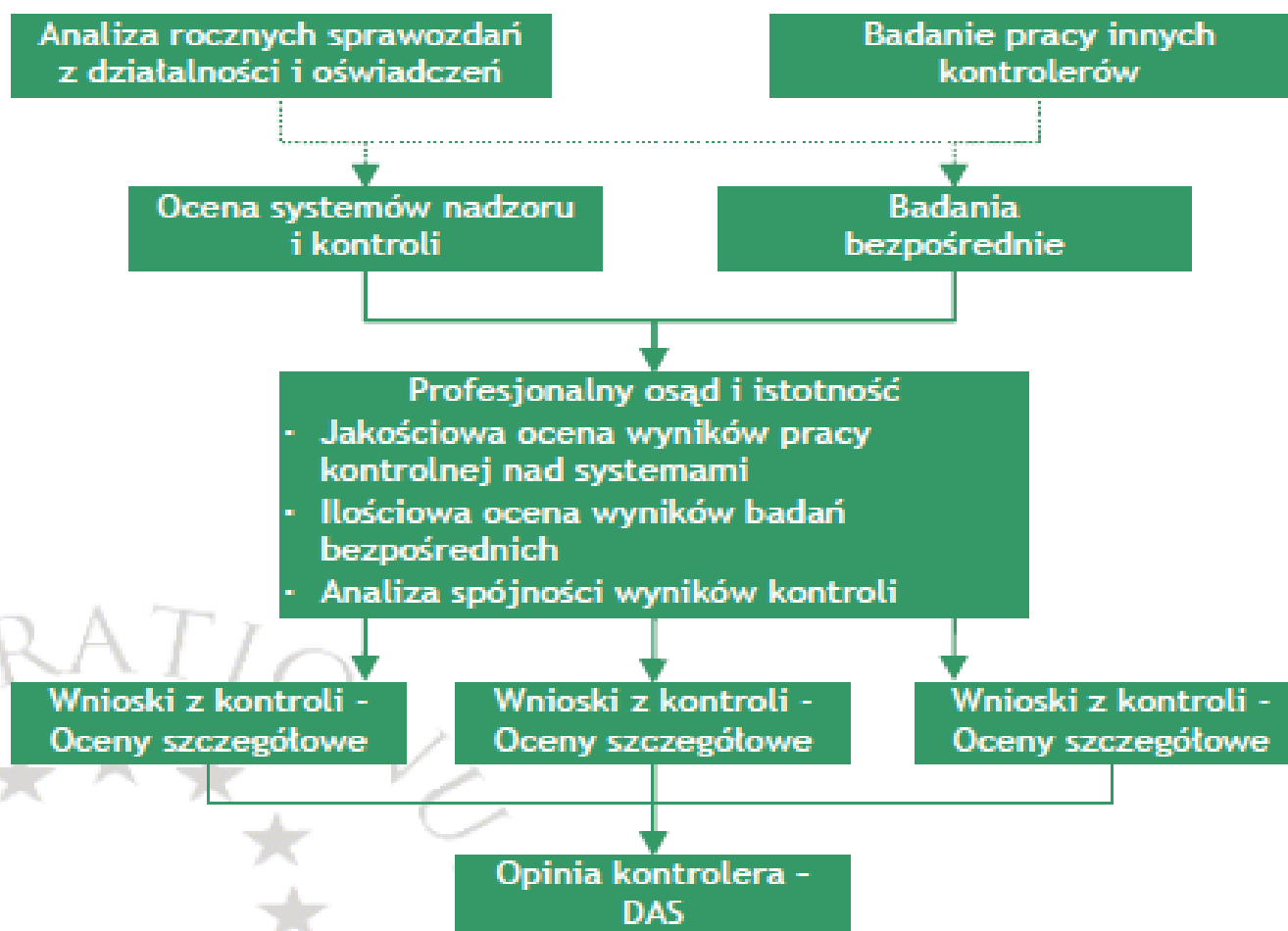

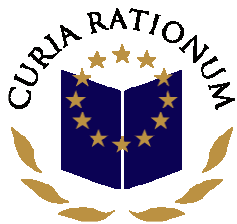
Formułowanie opinii DAS

- Ocena wyników kontroli w kontekście progu istotności (2%) dla każdego ocenianego obszaru,
- Oceny szczegółowe konsolidowane w formie ogólnej opinii w sprawie legalności i prawidłowości transakcji.
- Razem z opinią w sprawie wiarygodności rozliczeń, opinia ta stanowi poświadczenie wiarygodności.

Formułowanie opinii DAS

Dziękuję za uwagę